

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

1 การศึกษากระบวนการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวดอกไม้ของศูนย์พัฒนาโครงการหลวง

1) สำรวจและรวบรวมข้อมูลการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวดอกไม้ของศูนย์พัฒนาโครงการหลวง โดยการสำรวจและสัมภาษณ์เกษตรกร เจ้าหน้าที่ของศูนย์ฯ และเจ้าหน้าที่คัดบรรจุตามแบบฟอร์ม รวมทั้งรวบรวมข้อมูลในการทำเขตกรรมของเกษตรกรผู้ปลูกดอกกุหลาบ เบญจมาศ และไฮเดรนเยีย

2) ศึกษาการสูญเสียของดอกไม้ที่เกิดขึ้นในระหว่างการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวจากแปลงปลูกถึงร้านค้าโครงการหลวงเชียงใหม่ โดยบันทึกการสูญเสียที่เกิดขึ้นกับดอกไม้ทุกหน่วยในภาชนะบรรจุ การบันทึกจะจำแนกสาเหตุที่ทำให้เกิดการสูญเสีย โดยแยกเป็นการสูญเสียของดอก เช่น การหัก การฉีกขาด การช้ำ การเกิดบาดแผล การเหี่ยว การเปลี่ยนสี รอยแผลที่เกิดจากแมลง รอยแผลจากโรคพืช การเน่าเสีย abrasion การปลอมปนของชั้นคุณภาพ ดอกไม้บาน และสาเหตุอื่นๆ การสูญเสียของใบ เช่น การหัก การฉีกขาด การช้ำ การเกิดบาดแผล การเหี่ยว การเปลี่ยนสี รอยแผลที่เกิดจากแมลง รอยแผลจากโรคพืช การเน่าเสีย abrasion การปลอมปนของชั้นคุณภาพ และสาเหตุอื่นๆ และการสูญเสียของก้านดอก เช่น การหัก การฉีกขาด การช้ำ การเกิดบาดแผล การเหี่ยว การโค้งงอของก้านดอก การเปลี่ยนสี รอยแผลที่เกิดจากแมลง รอยแผลจากโรคพืช การเน่าเสีย abrasion การปลอมปนของชั้นคุณภาพ และสาเหตุอื่นๆ

ในแต่ละขั้นตอนของการดำเนินงานจะสำรวจข้อมูล โดยการบันทึกการสูญเสียที่เกิดขึ้นกับดอกไม้ทุกหน่วยในภาชนะบรรจุ การบันทึกจะจำแนกสาเหตุที่ทำให้เกิดการสูญเสีย โดยแยกเป็นการสูญเสียของดอก ใบ และก้านดอก ซึ่งแยกดอกไม้ที่สูญเสียออกตามสาเหตุ แล้วบันทึกจำนวนดอกไม้กลุ่มเดียวกันนี้เมื่อเคลื่อนที่ไปในแต่ละขั้นตอนของการดำเนินงานจะจำแนกสาเหตุที่ทำให้เกิดการสูญเสีย และบันทึกปริมาณเมื่อเสร็จสิ้นพร้อมที่จะจำหน่ายให้ลูกค้า วิเคราะห์ปริมาณสูญเสียที่เกิดขึ้นทั้งหมดของดอกไม้ชนิดนั้นๆ

3) นำดอกไม้ที่ดีไปปักแจกันในน้ำเพื่อศึกษาอายุการปักแจกัน มีหน่วยเป็นวัน โดยนับวันที่เริ่มปักแจกันจนถึงวันที่หมดอายุการปักแจกัน ดังนี้

- ดอกกุหลาบ หมดอายุการปักแจกันเมื่อเกิดการโค้งงอของคอดอกและ/หรือการเหี่ยวของดอกหรือใบ หรือเกิดอาการ blueing ของดอก มากกว่า 50 เปอร์เซ็นต์

- ดอกเบญจมาศ หมดอายุการปักแจกันเมื่อเกิดการโค้งงอของคอดอกและ/หรือการเหี่ยวของดอกหรือใบ หรือเกิดอาการใบเหลือง มากกว่า 50 เปอร์เซ็นต์

- ดอกไฮเดรนเยีย หมดอายุการปักแจกันเมื่อเกิดการเหี่ยวของดอกย่อยและ/หรือใบเหี่ยวหรือกลีบดอกย่อยร่วง มากกว่า 50 เปอร์เซ็นต์

4) สรุปและวิเคราะห์ข้อมูล จำแนกสาเหตุที่ทำให้เกิดการสูญเสียของดอกไม้ แสดงผลเป็นเปอร์เซ็นต์การสูญเสียในแต่ละขั้นตอนและเปอร์เซ็นต์ดอกไม้ที่สามารถจำหน่ายได้

2. เสนอแนะแนวทางแก้ไขการจัดการในกระบวนการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการดอกไม้ของศูนย์พัฒนาโครงการหลวง

1) เสนอแนะวิธีการแก้ไขเพื่อลดการสูญเสียของดอกไม้ในแต่ละขั้นตอน และอาจแนะนำการใช้สารเคมีในกระบวนการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว

2) ดำเนินการทดสอบตามคำแนะนำที่เสนอแนะ แล้วเก็บข้อมูลการสูญเสียที่เกิดขึ้น เพื่อเปรียบเทียบการสูญเสียที่เกิดขึ้นระหว่างก่อนและหลังการปรับปรุงกระบวนการจัดการดอกไม้

3. จัดทำร่างคู่มือการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวดอกกุหลาบ เบญจมาศ และไฮเดรนเยีย

1) จัดทำร่างคู่มือการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวดอกกุหลาบ เบญจมาศ และไฮเดรนเยีย



แปลงปลูกของเกษตรกร

- 1) สัมภาษณ์เกษตรกร และรวบรวมข้อมูลการเขตรกรรม และการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวดอกไม้ของเกษตรกร
- 2) สํารวจการสูญเสียของดอกไม้ที่เกิดขึ้นในระหว่างการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวในแปลงปลูกของเกษตรกร โดยระบุสาเหตุที่ทำให้เกิดการสูญเสีย

- การสูญเสียของดอก
- การสูญเสียของใบ
- การสูญเสียของก้านดอก

ศูนย์พัฒนาโครงการหลวง

- 1) สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ศูนย์ฯ และรวบรวมข้อมูลการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวดอกไม้ของศูนย์ฯ
- 2) สํารวจการสูญเสียของดอกไม้ที่เกิดขึ้นในระหว่างการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวที่ศูนย์ฯ โดยระบุสาเหตุที่ทำให้เกิดการสูญเสีย

- การสูญเสียของดอก
- การสูญเสียของใบ
- การสูญเสียของก้านดอก

รถขนส่ง

บันทึกสภาพการขนส่ง

ศูนย์ผลิตผลโครงการหลวงเชียงใหม่

- 1) สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ศูนย์ฯ และรวบรวมข้อมูลการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวดอกไม้ของศูนย์ฯ
- 2) สํารวจการสูญเสียของดอกไม้ที่เกิดขึ้นในระหว่างการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวที่ศูนย์ฯ โดยระบุสาเหตุที่ทำให้เกิดการสูญเสีย

- การสูญเสียของดอก
- การสูญเสียของใบ
- การสูญเสียของก้านดอก

ร้านค้าโครงการหลวงเชียงใหม่

- 1) สัมภาษณ์พนักงานขาย และรวบรวมข้อมูลการจัดการ
หลังการเก็บเกี่ยวดอกไม้ของร้านค้าโครงการหลวง
- 2) สำนักรวจการสูญเสียของดอกไม้ที่เกิดขึ้นในระหว่างการ
จัดการหลังการเก็บเกี่ยวที่ร้านค้าโครงการหลวง โดย
ระบุสาเหตุที่ทำให้เกิดการสูญเสีย

- การสูญเสียของดอก
- การสูญเสียของใบ
- การสูญเสียของก้านดอก

อายุการปักแจกัน

แผนภาพที่ 1 ขั้นตอนการสำรวจข้อมูลการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวของดอกไม้จากแปลงปลูกของ
เกษตรกรถึงร้านค้าโครงการหลวงเชียงใหม่



สถานที่ดำเนินการวิจัย/เก็บข้อมูล

- 1) ดอกกุหลาบ : ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงทุ่งเรา
- 2) ดอกเบญจมาศ : ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงห้วยลึก
- 3) ดอกไฮเดรนเยีย : ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงขุนแปะ
- 4) ศูนย์ผลิตผลโครงการหลวงเชียงใหม่ มูลนิธิโครงการหลวง
- 5) ร้านค้าโครงการหลวงเชียงใหม่
- 6) ภาควิชาพืชศาสตร์และปฐพีศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

